

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

«Ιστορίες να ονειρεύεσαι... παιχνίδια για να μεγαλώνεις!»

1^η Νοεμβρίου 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΕ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Η Ιστορία δεν είναι μόνο ημερομηνίες και ονόματα, δεν είναι μόνο σελίδες, αριθμοί, αίτια και αποτελέσματα. Η Ιστορία είναι ζωή, είμαστε εμείς, και άλλοι σαν εμάς, που έζησαν πριν από μας, ή θα ζήσουν μετά από μας. Η Ιστορία δεν αποτελείται από σωστές και λανθασμένες απαντήσεις, δεν μετριέται με βαθμούς, δεν είναι χωμένη στα χρονοντούλαπα. Είναι μέσα στα σπίτια μας, είναι έξω στους δρόμους, είναι παντού. Σε μια εποχή που δυσκολεύεται να διδάξει την Ιστορία στα παιδιά, η Μαρία Αγγελίδου εξηγεί γιατί η Ιστορία δεν είναι μόνο μάθημα και προτείνει σε εκπαιδευτικούς και γονείς να πλησιάσουν ένα θέμα εξαιρετικά σημαντικό με τρόπο αλλιώτικο, ώστε να βοηθήσουν τα παιδιά να σταθούν τα ίδια απέναντι στην ιστορική γνώση και στην ιστορική σκέψη. Και να τους εμπνεύσουν τη διάθεση να προχωρήσουν σε μια σχέση ζωντανή με την Ιστορία. Στόχος μας δεν είναι μόνο να μάθουν τα παιδιά Ιστορία, αλλά να μάθουν να σκέφτονται ιστορικά. Και να ρωτούν την Ιστορία για όσα συνέβησαν στο παρελθόν, για όσα συμβαίνουν στο παρόν και για όσα θα συμβούν στο μέλλον.

Με αναφορές στα ιστορικά παραμύθια της συγγραφέως: «*Ιστορίες που τις είπε ο πόλεμος*», «*Ιστορίες που τις είπε η θάλασσα*», «*Ιστορίες που τις είπε ο δρόμος*», «*Ιστορίες που τις είπε η αγορά*», «*Ιστορίες που τις είπε το φως*».

Οι συμμετέχοντες θα φύγουν με ιδέες, υλικό και τεχνικές για το πώς μπορούν να συνδυάσουν δημιουργικά το Παραμύθι με την Ιστορία.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ ΒΑΛΑΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ: “Φτερά για να γράφεις, φτερά για να πετάς”

ΘΕΜΑ: Διαμόρφωση κατάλληλης ατμόσφαιρας στην τάξη και επιλογή πρόσφορων μέσων για την καλλιέργεια της αγάπης για το βιβλίο και την ανάγνωση.

ΜΕΣΑ: Προβολή εικόνων, αναγνώσεις, παιχνίδια, συζήτηση.

Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ δεν είναι “μάθημα”. Είναι ευκαιρία για όνειρα, για ανακάλυψη, για κατανόηση του κόσμου και του εαυτού μας, είναι συγκίνηση. Ο δάσκαλος δεν “διδάσκει” λογοτεχνία. Τη χαίρεται. Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ δεν αποτελεί περιεχόμενο “διδασκτικής” ώρας. Την υπερβαίνει: Δεισδύει σε όλες τις ώρες. Διαστέλλεται. Δημιουργεί στάση ζωής. Η ΑΛΗΘΙΝΗ, η γνήσια Λογοτεχνία, κατακλύζει τον αναγνώστη με τη μαγεία της τέχνης, εμπνέει λαχτάρα, πυρετό για δημιουργία. Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ υποβάλλει/προτείνει ένα νόημα στα κρυφά υπαρξιακά ερωτήματα. Κάθε άνθρωπος βρίσκει σ' αυτήν τη δική του απάντηση. Ο λαϊκός -ή λόγιος- δημιουργός βάζει τα λόγια στο μυστικό τραγούδι του ανθρώπου. Τον λυτρώνει από την αγωνία του ανέκφραστου, από τη γραφειοκρατία της καθημερινότητας, τον ελαφρώνει από τη σκουριά της συνήθειας. ΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΟ, κι αν δεν γράφεται πια με φτερό, δίνει φτερά στον αναγνώστη.

Στο εργαστήριο αυτό εξετάζεται πώς φθάνουμε στη λόγια γραφή μέσα από το μύθο και το λαϊκό παραμύθι και εντοπίζονται οι διαφορές στη γραφή και την ανάγνωση. Με αναφορές στα βιβλία της συγγραφέως «Ο γενναίος Γιάννης Τηγάνης» και «Ασώματο Θεριό».

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΓΓΕΛΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟ

Ο δάσκαλος και το εκπαιδευτικό σύστημα πάντα αναζητούν τρόπους να κάνουν τα παιδιά να αγαπήσουν την ανάγνωση λογοτεχνίας. Στην αναζήτηση αυτή συνδράμουν πάντα οι ίδιοι οι δημιουργοί/συγγραφείς και χρησιμοποιούνται στοιχεία από όλες τις μορφές Τέχνης. Ανάμεσά τους και το Θέατρο.

Μπορεί όμως ένα βιβλίο να γίνει θεατρική παράσταση χωρίς τα παιδιά να μάθουν απέξω τους ρόλους, χωρίς να χρειαστούν κοστούμια, χωρίς να χρειαστούν σκηνικά; Ναι, με την τεχνική του Readers Theater®, η οποία ειδικά στις πρώτες τάξεις του δημοτικού μπορεί να συμβάλει στην διαδικασία της πρώτης ανάγνωσης και στη φιλιαναγνωσία.

Ο Βιβλιοπόντικας με τα 4 βιβλία του εισάγει τα παιδιά στον μαγικό χώρο του βιβλίου και αποκαλύπτει την απόλαυση της ανάγνωσης. Χρησιμοποιεί τη φαντασία κι ανατρέπεται την πραγματικότητα. Χρησιμοποιεί το χιούμορ και αποτρέπει τον ακαδημαϊσμό. Δίνει λοιπόν στο βιβλίο την διάσταση αυτή του παιχνιδιού που θα το κάνει αγαπητό από τα παιδιά.

Όταν, λοιπόν, τα βιβλία με τις περιπέτειες του Βιβλιοπόντικα γίνονται παράσταση με την τεχνική του Readers Theater®, με δημιουργούς/σκηνοθέτες τα ίδια τα παιδιά, πρωταγωνιστής είναι το κείμενο, το οποίο αναδύεται με όλες τις πλευρές του και αποκαλύπτει την απόλαυση που προσφέρει η Τέχνη του Λόγου. Μπορεί λοιπόν τα παιδιά να μην λατρέψουν την ανάγνωση;

Στο εργαστήρι γινόμαστε εμείς, οι εκπαιδευτικοί, παιδιά και ετοιμάζουμε τη δική μας παράσταση μαθαίνοντας με τον καλύτερο τρόπο τα βασικά στοιχεία από την τεχνική του Readers Theater®.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΖΑΒΑΡΑ

Οι εναλλακτικοί τρόποι προώθησης των φιλικών σχέσεων του παιδιού με το βιβλίο βρίσκουν γόνιμο έδαφος εφαρμογής μέσα στη σχολική τάξη. Η «διδασκαλία» της Λογοτεχνίας είναι πολυεπίπεδη, όπως και η σχέση του παιδιού με την ανάγνωση, λαμβάνει παιγνιώδη χαρακτήρα και επιχειρείται μέσα από δραστηριότητες αισθητικής καλλιέργειας που την αποσυνδέουν από τα στενά όρια του γλωσσικού μαθήματος.

Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού-βιωματικού εργαστηρίου, θα παρουσιαστούν διδακτικές πρακτικές για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας στη σύγχρονη σχολική πραγματικότητα και τη δημιουργική αξιοποίηση του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου στη σχολική τάξη με τις αντίστοιχες βιωματικές εφαρμογές στην ομάδα των συμμετεχόντων.

Θεωρητικό πλαίσιο:

- α) Η φιλιαναγνωσία και η θέση της στο σύγχρονο σχολείο
- β) Γονείς και βιβλιοφιλία
- γ) Ο ρόλος της εμπύχωσης (θέατρο – μουσική - εικαστικά) στις φιλιαναγνωστικές δράσεις
- δ) Διδακτικές εφαρμογές στη σχολική τάξη

Βιωματικό εργαστήριο:

Σχεδιασμός και εφαρμογή δραστηριοτήτων φιλιαναγνωσίας με αφορμή το βιβλίο της συγγραφέως «*Το μυστήριο της παιδικής βιβλιοθήκης*», εκδόσεις βιβλιοΔΙΑΠΛΟΥΣ.

Οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν και θα επεξεργαστούν το εκπαιδευτικό και μουσικό υλικό που συνοδεύει το βιβλίο μέσα από διαδραστικά παιχνίδια φιλιαναγνωσίας, θα παίξουν με τις φιγούρες των ηρώων της ιστορίας και σε μικρές ομάδες θα εργαστούν για να αποδώσουν με πρωτότυπους και εναλλακτικούς τρόπους την ιστορία του βιβλίου και την εικονογράφηση του, να τις

ανακατασκευάσουν χρησιμοποιώντας απλά υλικά (καρτέλες, χαρτόνια, αντίγραφα έργων τέχνης, υλικά χειροτεχνίας), ώστε να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες εκ νέου και να τις εμπυχώσουν θεατρικά.

Στόχος είναι να δοκιμάσουμε, βιωματικά, τις δράσεις που μπορούμε να οργανώσουμε με την ομάδα των μαθητών μας για να καλλιεργήσουμε τις διαφορετικές τους δεξιότητες προς την κατεύθυνση της απόλαυσης της αναγνωστικής εμπειρίας.

Παρακαλούνται οι συμμετέχοντες/ουσες στο βιωματικό εργαστήριο της Κατερίνας Τζαβάρα να έχουν μαζί τους ψαλίδι και γόμα stick.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΕ ΤΗ ΓΙΩΤΑ ΦΩΤΟΥ

Θέμα: Η λογοτεχνία στις μεγάλες τάξεις του Δημοτικού

Βιβλίο: «Ο Αόρατος Πολ», Γιώτα Φώτου, εκδ. Ψυχογιός (Βραβείο Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς-Λίστα Κρατικών βραβείων)

- Θέμα: Διαφορετικότητα
- Ηλικία: Δ', Ε', Στ' Δημοτικού

1. Δημιουργία κατάλληλης ατμόσφαιρας- Εισαγωγή στο θέμα του βιβλίου (μετανάστευση- διαφορετικότητα- ρατσισμός) με φωτογραφίες-βίντεο
2. Ανάγνωση (Παρουσίαση βιβλίου- Αποσπάσματα)
3. Ερωτήσεις επιφανειακής κατανόησης, Προβολικές ερωτήσεις, Ερωτήσεις αιτιολόγησης.
4. Εργασίες σε ομάδες:
 - Εικονογράφηση, τίτλοι κεφαλαίων, περίληψη με αλλαγή δεδομένων, κόμικς
 - Ανάθεση συγκέντρωσης πληροφοριών σχετικών με το θέμα
 - Σχεδιασμός Δραματοποίησης – Θεατρική έκφραση
5. Παρουσίαση εργασιών – Σύνοψη
6. Επέκταση δράσης με προτάσεις άλλων βιβλίων ιδίου θέματος.

Παρακαλούνται οι συμμετέχοντες/ουσες στο βιωματικό εργαστήριο της Γιώτας Φώτου να έχουν μαζί τους από 3 χρωματιστά μολύβια ο/η καθένας/καθεμιά.